

Ainekavad „Tehnoloogia“

Kohustuslike nädalatundide arv on järgmine:

Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
Tööõpetus	2	2	2						
Tehnoloogiaõpetus/käsitöö, kodundus				2	4	4	4	5	7

1. Õppetegevused ja õpitulemused õppeaineti

Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Tööõpetus kui õppeaine hõlmab kolme valdkonda:

- 1) tööõpetus (1.–4. klass),
- 2) käsitöö ja kodundus (5.–9. klass),
- 3) tehnoloogiaõpetus (5.–9. klass).

4. klassis on tööõpetus integreeritud õppeaine, mille tundides õpetatakse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtõdesid ning valmistatakse õpilasi ette õpperühmade valimiseks. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide ja huvide põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus õppida kas käsitööd ja kodundust või tehnoloogiaõpetust. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.

Vähemalt 10% õppeks vahetavad õpilased õpperühmad nii, et tehnoloogiaõpetuse asemel õpitakse käsitööd ja kodundust ning käsitöö ja kodunduse asemel tehnoloogiaõpetust. Teemade järjestus õppeaastas kavandatakse käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse õpetajate koostöös. Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse taotletavad õpitulemused vahetatud õpperühmades esitatakse kooli tööõpetuse ainekavas.

Tööõpetuse kooli ainekava võib koostada ka nii, et 5.–9. klassis õpetatakse mõlemat valdkonda ühendatult, mis võimaldab õpilastel omandada vajalikul määral teadmisi ja oskusi nii käsitöös ja kodunduses kui ka tehnoloogiaõpetuses.

1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;
- 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;
- 3) tunnetab oma loomingulisi võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;
- 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid;
- 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab Tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades Tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

1.2. Õppetegevuse kirjeldus arenguperioodide kaupa

Õppetegevus 1.–2. klassis

1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on tajut. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale. Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning motoorika. Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust.

Õpilaste motoorika arengut toetavad rebimise, lõikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele. Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama. Õppetegevuse käigus aktiveeritakse õpilaste kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust.

Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi. Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi. Õpetaja suunamisel õpitakse tundma ja valima töövahendeid (sh

digivahendeid) ning töövõtteid, õpitakse kasutama töövahendeid, arvestades õpitud ohutusreegleid. Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.

Õppetegevus 3.–5. klassis

3.–5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi. Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele. Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ning kordamist. Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi. Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused, õpivad kasutama lihtsamaid robotikavahendeid.

Õppetegevus 6.–7. klassis

6.–7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamad töövõtted ja nende kasutamise järjekorra, õpivad tööprotsessi kavandama. Kujundatakse töö planeerimise ja tulemuste hindamise oskusi: õpilast suunatakse küsimuste abil kirjeldama, milline võiks olla planeeritava töö tulemus; harjutatakse töö planeerimisel kirjalikke tööjuhendeid kasutama. Tööde valmimisel suunatakse õpilasi oma tööd kommenteerima ja sellele hinnangut andma, näidist valmistööga võrdlema. Olulisel kohal on nii enda kui ka teiste töö väärtustamine. Arendatakse suutlikkust teha kaaslastega koostööd ja raskuste ilmnemisel abi küsida. Õppetegevuses kasutatakse erinevaid digivahendeid ja digikeskkondi, arvestades sealjuures ka autoriõigustega.

Õppetegevus 8.–9. klassis

Järjepidevalt süvendatakse oskust töötada nii iseseisvalt kui ka rühmas, rakendada eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valida ja kasutada sobivaid töövahendeid ja -võtteid. Õpilasel süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata. Kujunevad erinevad oskused: endale sobiva juhendmaterjali (kirjalikud juhendid, skeemid, joonised, käsiraamatud) valimine vastavalt omandatud oskustele. Õpetaja juhendamisel õpitakse kasutama keerukamaid digitaalseid seadmeid (3D-printer, CNC-pink, tikkimismasin, lasergraveerija jt) ja turvaliselt käituma nii digitaalsetes kui ka füüsilistes keskkondades. Tööõpetuse kaudu valmistub nooruk iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Õpilasele tutvustatakse erinevaid ainevaldkonnaga seotud elukutseid, õpetatakse ette kujutama oma toimetulekut kodukoha tööturul.

Õppetegevus 1.–2. klassis	Õppetegevus 3.–5. klassis	Õppetegevus 6.–7. klassis	Õppetegevus 8.–9. klassis
1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on taju. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale. Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning motoorika. Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust. Õpilaste motoorika arengut toetavad rebimise, löikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele. Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama. Õpитеgevuse käigus aktiveeritakse õpilaste	3.–5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi. Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele. Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ning kordamist. Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi. Õpetaja juhendamisel	6.–7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamad töövõtted ja nende kasutamise järjekorra, õpivad tööprotsessi kavandama. Kujundatakse töö planeerimise ja tulemuste hindamise oskusi: õpilast suunatakse küsimuste abil kirjeldama, milline võiks olla planeeritava töö tulemus; harjutatakse töö planeerimisel kirjalikke tööjuhendeid kasutama. Tööde valmimisel suunatakse õpilasi oma tööd kommenteerima ja sellele hinnangut andma, näidist valmistööga võrdlema. Olulisel kohal on nii enda kui ka teiste töö väärtustamine. Arendatakse suutlikkust teha kaaslastega koostööd ja raskuste ilmnemisel abi küsida. Õppetegevuses kasutatakse erinevaid digivahendeid ja	Järjepidevalt süvendatakse oskust töötada nii iseseisvalt kui ka rühmas, rakendada eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valida ja kasutada sobivaid töövahendeid ja -võtteid. Õpilasel süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata. Kujunevad erinevad oskused: endale sobiva juhendmaterjali (kirjalikud juhendid, skeemid, joonised, käsiraamatud) valimine vastavalt omandatud oskustele. Õpetaja juhendamisel õpitakse kasutama keerukamaid digitaalseid seadmeid (3D-printer, CNC-pink, tikkimismasin,

kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust. Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi. Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi. Õpetaja suunamisel õpitakse tundma ja valima töövahendeid (sh digivahendeid) ning töövõtteid, õpitakse kasutama töövahendeid, arvestades õpitud ohutusreegleid. Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.	omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused, õpivad kasutama lihtsamaid robotikavahendeid.	digikeskkondi, arvestades sealjuures ka autoriõigustega.	lasergraveerija jt) ja turvaliselt käituma nii digitaalsetes kui ka füüsilistes keskkondades. Tööõpetuse kaudu valmistub nooruk iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Õpilasele tutvustatakse erinevaid ainevaldkonnaga seotud elukutseid, õpetatakse ette kujutama oma toimetulekut kodukoha tööturul.
---	---	---	---

1.3. Õpitulemused kooliastmete ja klasside kaupa

Tööõpetus

Õpitulemused I kooliastmes	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
1. klassis Õpilane: 1) tunneb ära kasutatavaid materjale (paber, plastiliin, savi, looduslik materjal jne);	Kavandmine Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval Rahvuslikud mustrid ja motiivid	Kunst Loodusõpetus	Kultuuriline identiteet Tehnoloogia ja innovatsioon

2) kasutab õpetaja juhendamisel õigesti ja ohutult lihtsamaid töövahendeid; 3) joonistab šablooni abil lihtsamaid kujundeid; 4) rebib sirgjooneliselt; 5) lõikab silma järgi ning kontuuri (sirgjoon) mööda paberitükke ja ribasid; 6) voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks; 7) voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid; 8) hoolitseb koostegevuses õpetajaga oma töökoha ja -vahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.	Lihtsate esemete kavandamine Materjalid PABERI- JA KARTONGITÖÖD. Paberi rebimine, lõikamine, voltimine, Šabloonide kasutamine ja liimimine Paberitööde kaunistamine. VOOLIMINE. Materjali ettevalmistamine voolimiseks. Savi või plastiliini rullimine ja veeretamine pihkude vahel. MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist Töötamine Töötamine suulise juhendamise järgi Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine Töökoha korras hoidmine Rühmatöös ülesannete täitmine Tööviisid Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliiats, pintsel, šabloon) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist Jõukohaste esemete		
--	---	--	--

	valmistamine		
2. klassis Õpilane: 1) tunneb ära ja nimetab kasutatavaid materjale (paber, kartong, plastiliin, savi, riie, lõng, looduslik materjal jms); 2) joonistab šablooni abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid õpetaja juhendamisel; 3) kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks; 4) teeb voltimise teel lihtsamaid esemeid; voldib ruudu diagonaalselt pooleks; 5) kasutab õpitud voolimisvõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms); 6) oskab sõrmedega heegeldada jämedat ketti; 7) hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.	Kavandamine Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval Rahvuslikud mustrid ja motiivid Lihtsate esemete kavandamine Materjalid PABERI- JA KARTONGITÖÖD Paberi rebimine teel lihtsamaid esemeid Paberi lõikamise teel lihtsamaid esemeid Paberi voltimise teel lihtsamaid esemeid Töötab šablooni abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab Paberitööde kaunistamine. Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega joonlauda kasutamisega TEKSTIILITÖÖD Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine. Lõike paigutamine riidele Tekstiilist põimimine VOOLIMINE	Kunst Matemaatika Inimeseõpetus	Tervis ja ohutus Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

	Materjali ettevalmistamine voolimiseks. Savi või plastiliini rullimine ja veeretamine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms sõltuvalt eesmärgist MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid Töötamine Töötamine suulise juhendamise järgi Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele Rühmatöös ülesannete täitmine Tööviisid Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliiats, pintsel, šabloon) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine		
3. klassis Õpilane: 1) eristab erinevaid looduslikke ja tehismaterjale, nimetab ja võrdleb õpetaja	Kavandamine Ümbritsevate esemete vaatlemine nende disain minevikus ja tänapäeval	Kunst Matemaatika Inimeseõpetus Eesti keel	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, Teabekeskond

abiga materjalide omadusi (õhuke, paks, jäme, peenike, pehme, kõva, painduv, tugev jt); 2) valib õpetaja juhendamisel erinevaid töötlemisviise (rebimine, lõikamine, voltimine, viltimine, voolimine jms) ning kasutab töövahendeid õigesti; 3) töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, vaatleb ja kirjeldab õpetaja abiga töövõtet tutvustavat videot või pilti; viib alustatud töö iseseisvalt lõpule; 4) kasutab materjale õpetaja juhendamisel säästlikult; 5) kasutab joonlauda: mõõdab paberil pikkusi täissentimeetrites, tõmbab sirgjooni läbi ühe ja kahe punkti; 6) valmistab juhendamisel voltimise teel lihtsamaid kujundeid; 7) lõikab kääridega mitmesuguseid kujundeid erinevast materjalist: paberist, õhemast kartongist, vildist, fliisist, riidest; 8) paneb niidi, heegelniidi, lõnga sukanõela silmast läbi; 9) tikib eelpistet; 10) heegeldab jämeda heegelnõelaga ketti; 11) torkab õpetaja juhendamisel naaskliga auke;	Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine Rahvuslikud mustrid ja motiivid Lihtsate esemete kavandamine Materjalid Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine Erinevate materjalide omaduste võrdlemine PABERI- JA KARTONGITÖÖD Paberi rebimine teel lihtsamaid esemeid Paberi lõikamise teel lihtsamaid esemeid Paberi voltimise teel lihtsamaid esemeid Töötab šablooni abil, lõikab neid välja, liimib ja täiendab Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega Mõõtmine, märkimine joonlauda kasutamisel ÕMBLEMINE Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise		
---	--	--	--

12) valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumi- ja lauakaunistusi, korrastab ja kaunistab ühistegevuses oma klassiruumi; 13) katab ja koristab õpetaja juhendamisel lauda.	alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Eelpistete õmblemine. Töö käeshoidmine õmblemisel. Nööbi õmblemine Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine VOOLIMINE. Materjali ettevalmistamine voolimiseks. savi voolimine erinevate võtetega. Savitükist väiksemate osade väljavajutamine. Ümarplastikas teostatud figuuridele väikeste detailide lisamine MEISTERDAMINE Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid Töötamine Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku ja suulise tööjuhendiga, sellest arusaamine. Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele Rühmatöös ülesannete täitmine Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele.		
--	--	--	--

	Tööviisid Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmise, märkimise, rebimise, voltimise, lõikamise, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine) Sagedasemad töövahendid (käärid, joonlaud, pliiats, pintsel, šabloon, naskel) ja nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine		
--	--	--	--

Tööõpetus, Käsitöö ja kodundus

Õpitulemused II kooliastmes	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
4. klassis Õpilane: 1) meisterdab erinevatest materjalidest, valib õpetaja juhendamisel materjalide käsitlemiseks sobivaid töövahendeid, käsitleb tuttavaid töövahendeid õigesti ning ohutult; 2) otsib ja valib ühistegevuses ideid tööde valmistamiseks, märkab esemetel rahvuslikke elemente; 3) töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, mõistab ja täidab õpetaja juhendamisel ka lihtsaid kirjalikke tööjuhendeid; 4) kasutab mõõtmisel joonlauda ja mõõdulinti, märgib õpetaja juhendamisel joonlaua abil punkte ja tõmbab jooni erinevatele pindadele/materjalidele; 5) paneb niidi nõelasilmast läbi; teeb käsitsi lihtõmblust (traageldab); õmbleb riidele kahe auguga nõöbi; 6) heegeldab erineva jämedusega materjalist ketti; heegeldab alg- ja ahelsilmust;	Töö kavandamine ja rahvakunst. Idee ja kavandi tähtsus eset valmistades. Kujunduse põhimõtted ja nende rakendamine. Esemeline rahvakunst ja selle tähtsus. Materjalid ja töö kulg. Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. Kanga kudumise põhimõte. Kanga liigid: telgedel kootud, silmuskoelised, mittekootud kangad. Õmblusniidid, käsitööniidid ja -lõngad. Töötamine suulise juhendamise järgi. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine. Tööliigid. Tikkimine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Tarbe- ja kaunistuspistid. Üherealised pistid. Tikandi viimistlemine ja hooldamine. Õmblemine. Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi. Õmblustöö viimistlemine ja hooldamine.	Eesti keel Matemaatika Geograafia Inimeseõpetus Ajalugu Ühiskonnaõpetus Bioloogia Keemia Kunst Võõr keel Loodusõpetus Füüsika Arvutiõpetus Kehaline kasvatus	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Teabekeskond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet

7) kasutab materjale säästlikult, leiab õpetaja juhendamisel võimalusi materjalide korduskasutamiseks; 8) teab olulisemaid tähtpäevi, kaunistab juhendamisel tähtpäevadeks ruumi; 9) valmistab juhendamisel lihtsamaid toite (nt võileivad, küpsisetort), koostades eelnevalt ühistegevuses vajalike toiduainete ostunimekirja; 10) valib valmistatud toidu serveerimiseks sobivad lauanõud, katab ja koristab lauda; 11) kirjeldab ja analüüsib oma tööd õpetaja juhendamisel, sh kirjaliku kava järgi (võrdleb oma tööd näidisega; hindab tulemuse kasutamist ja esteetilisust).	Kudumine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parem silmus. Kudumi lõpetamine. Kudumi viimistlemine ja hooldamine. Heegeldamine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Heegeldustöö viimistlemine ja hooldamine Toit ja toitumine, tarbijakasvatus. Toiduained ja toitained. Tervisliku Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine. Tarbijainfo (pakendiinfo). Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine. Toidu valmistamine, töö organiseerimine ja hügieen. Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis. Ohutushoid. Toiduainete eeltöötlemine, kül- ja kuumtöötlemine. Võileivad.		
---	--	--	--

	Kuumtöötlemata magustoidud. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makarontoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Tööde järjekord toitu valmistades. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindaminetoitumise põhitõed. Lauakombed ja etikett. Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks. Ideede ja võimaluste leidmine, kuidas pakkida erinevaid kingitusi. Kodu korrashoid. Puhastus- ja korrastustööd. Töövahendid. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Projektitööd. Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja		
--	--	--	--

	projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega.		
5. klassis Käsitöö Õpilane: 1) tikib üherealisi pisteid; 2) heegeldab alg-, ahel- ja kinnissilmuseid, heegeldab edasi-tagasi ridadena; 3) oskab õpetaja abiga valida omavahel sobivaid vardaid ja lõnga; 4) koob parempidiseid silmuseid edasi-tagasi ridadena; 5) traageldab väljalõigatud detaile; 6) õmbleb riidele kannaga ja/või kannata nõöpi; 7) kasutab triikrauda õpetaja juhendamisel; 8) oskab sooritada lihtsamaid (üksikuid) töövõtteid videojuhendite järgi. Kodundus Õpilane: 1) koristab klassiruumi, valib sobivad koristusvahendid;	Töö kavandamine ja rahvakunst. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks. Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse põhimõtted lähtuvalt kasutusala. Tavad ja kombed. Muuseumide roll rahvakunsti säilitajana. Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades. Materjalid ja töö kulg. Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. Töötamine tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine. Tööliigid. Tikkimine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Sümbolid ja märgid.	Võõr keel Füüsika Keemia Tööõpetus Arvutiõpetus Eesti keel Matemaatika Loodusõpetus Bioloogia Geograafia Ühiskonnaõpetus Muusika Kunst Kehaline kasvatus Inimeseõpetus Ajalugu	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskkond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikku Teabekeskond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus Kultuuriline identiteet

2) oskab käsitsi nõusid pesta; 3) korrastab oma töökoha ja töövahendid, järgib hügieeninõudeid toidu valmistamisel; 4) valmistab juhendamisel lihtsamaid toite, 5) loeb õpetaja koostatud kohandatud retsepti, 6) tunneb selles sisalduvaid ühikuid (teelusikatäis, supilusikatäis, klaas, gramm), 7) oskab kasutada elektroonilist köögikaalu; 8) katab laua vastavalt menüüle ja täidab elementaarseid lauakombeid.	Üherealised ja kaherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Tikandi viimistlemine ja hooldamine Õmblemine. Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine õmblusmasinaga. Õmblusmasina niidistamine. Lihtõmblus. Äärestamine. Palistused. Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud. Õmblustöö viimistlemine ja hooldamine. Kudumine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parem- ja pahempidine silmus. Ääresilmused. Kudumi lõpetamine. Lihtsa koekirja lugemine ja selle järgi kudumine. Kudumi viimistlemine ja hooldamine. Heegeldamine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Skeemi järgi heegeldamine. Ringheegeldamine. Motiivide heegeldamine ja ühendamine. Heegeldustöö viimistlemine ja hooldamine. Toit ja toitumine, tarbijakasvatus.		
--	---	--	--

	Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine. Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Toidu valmistamine, töö organiseerimine ja hügieen. Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis. Ohutushoid. Toiduainete eeltöötlemine, külm- ja kuumtöötlemine. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makarontoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Pudrud ja teised teraviljatoidud. Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Tööde järjekord toitu valmistades. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine. Lauakombed ja etikett.		
--	---	--	--

	Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks. Ideede ja võimaluste leidmine, kuidas pakkida erinevaid kingitusi. Kodu korrashoid. Puhastus- ja korrastustööd. Töövahendid. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldamine. Projektitööd. Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega.		
6. klassis Käsitöö Õpilane:	Töö kavandamine ja rahvakunst. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks.	Eesti keel Võõr keel Matemaatika Inimeseõpetus	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Kultuuriline identiteet

1) kavandab juhendamisel ja valmistab lihtsamaid esemeid; 2) valib tikkimiseks sobivaid materjale ja töövahendeid; 3) tikib kaherealisi pisteid; 4) heegeldab ringselt; tunneb heegeldamise ja kudumise õpitud tingmärke; 5) koob parem- ja pahempidiseid silmuseid; 6) koob ringselt; 7) õmbleb õmblusmasinaga lihtõmblust. Kodundus Õpilane: 1) katab lauda vastavalt tähtpäevale; 2) tunneb pesu- ja hooldusmärke; 3) loeb retsepti, kasutab õpetaja juhendamisel ohutult õigeid töövõtteid toiduainete töötlemisel; 4) rakendab juhendamisel Tervisliku toitumise põhitõdesid toidu valmistamisel; 5) oskab serveerida lihtsamaid toite ja täidab elementaarseid lauakombeid	Tekstiilide ja käsitöömaterjalide valiku ning sobivuse põhimõtted lähtuvalt kasutusala. Tavad ja kombed. Muuseumide roll rahvakunsti säilitajana. Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades. Materjalid ja töö kulg. Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. Töötamine tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine. Tööliigid. Tikkimine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Sümbolid ja märgid. Üherealised ja kaherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Tikandi viimistlemine ja hooldamine Õmblemine. Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine õmblusmasinaga. Õmblusmasina niidistamine. Lihtõmblus. Äärestamine. Palistused. Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud. Õmblustöö viimistlemine ja hooldamine.	Ajalugu Muusika Kunst Keemia Kehaline kasvatus Geograafia Bioloogia Keemia Füüsika Loodusõpetus Tööõpetus Arvutiõpetus Ühiskonnaõpetus	Tehnoloogia ja innovatsioon Keskkond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Teabekeskond ja meediakasutus Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus
--	--	---	---

	Kudumine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Silmuste loomine. Parem- ja pahempidine silmus. Ääresilmused. Kudumi lõpetamine. Lihtsa koekirja lugemine ja selle järgi kudumine. Kudumi viimistlemine ja hooldamine. Heegeldamine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Skeemi järgi heegeldamine. Ringheegeldamine. Motiivide heegeldamine ja ühendamine. Heegeldustöö viimistlemine ja hooldamine. Toit ja toitumine, tarbijakasvatus. Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine. Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Toidu valmistamine, töö organiseerimine ja hügieen.		
--	--	--	--

	Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis. Ohutushoid. Toiduainete eeltöötlemine, külma- ja kuumtöötlemine. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makarontoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Pudrud ja teised teraviljatoidud. Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Tööde järjekord toitu valmistades. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine. Lauakombed ja etikett. Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks. Ideede ja võimaluste leidmine, kuidas pakkida erinevaid kingitusi. Kodu korrashoid. Puhastus- ja korrastustööd. Töövahendid. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldamine. Projektitööd.		
--	---	--	--

	Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega.		
--	---	--	--

Õpitulemused III kooliastmes	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
7. klassis Käsitöö Õpilane: 1) kavandab ja valmistab lihtsaid esemeid; 2) tikib kaherealist pistet; 3) loeb juhendamisel lihtsamaid heegelskeeme ja koekirju, vajaduse korral otsib neid veebist; 4) heegeldab ääre- või vahepitse; 5) koob kahe eri värvi lõngaga; 6) käsitseb õmblusmasinat, õmbleb kahekordset palistust ja/või kahekordset õmblust. Kodundus Õpilane: 1) kasutab juhendamisel lihtsamaid võtteid rõivaste korrastamisel; 2) sorteerib pesu värvi ja materjali järgi, oskab pesumasinal pesuprogramme valida, tunneb triikimismärke, oskab vastavalt tingmärkidele triikimisel temperatuuri valida; 3) valmistab iseseisvalt lihtsamaid Tervislikke toite;	Disain, kavandamine ja rahvakunst. Tekstiilid rõivastuses. Moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades. Sobivate lisandite valik stiili kujundades. Ideekavand ja selle vormistamine. Kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitöoeset kavandades. Tekstiileseme kavandamine ja kaunistamisviisid erinevates tehnikates. Ornamentika. Sümbolid ja märgid rahvakunstis. Kudumine, heegeldamine ja tikkimine eesti rahvakunstis. Materjalid ja tööliigid. Tekstiilkiudained. Keemilised kiud. Tehiskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ning omadused. Tänapäeva käsitöömaterjalid. Tikkimine. Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina. Võimaluse korral tikandi kavandamine ja loomine arvutiga.	Eesti keel Võõr keel Matemaatika Loodusõpetus Geograafia Keemia Inimeseõpetus Ajalugu Ühiskonnaõpetus Kunst Tööõpetus Arvutiõpetus Võõr keel Bioloogia Kehaline kasvatus Füüsika Muusika	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskkond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Teabekeskkond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus

4) oskab kasutada mõõtenõusid ja kaalu ning teisendada mahu- ja massiühikuid õpetaja juhendamisel; 5) kasutab õpetaja juhendamisel ohutult lihtsamat köögitehnikat (röster, mikrolaineahi, köögikombain, elektripliit jm); 6) oskab juhendamisel sorteerida prügi (paber ja papp; pakend; taara, klaas ja olme).	Õmblemine. Kanga kuumniiske töötlemine. Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele. Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Õmblustöö viimistlemine. Kudumine. Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Ringselt kudumine. Kirjamine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine. Heegeldamine. Tutvumine heegeltehnika võimalustega. Käsitöö organiseerimine. Käsitöötehnikate ja tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos. Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste ja tarbeesemete valmistamisel. Õmblemise ja käsitööga seotud elukutsed ning võimalused ettevõtluseks. Töövahendite ja tehnoloogia valik		
---	---	--	--

	olenevalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine. Elektriliste töövahenditega töötamine ja nende hooldamine kasutusjuhendi järgi. Toit ja toitumine. Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Eestlaste toit ajast aega. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm). Toidu valmistamise organiseerimine ja tarbijakasvatus. Meeskonna juhtimine. Suurema projekti korraldamine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni. Toiduga seonduvad ametid. Märgistused toodetel. Reklaam ja ostuotsustused. Teadlik ja säästlik		
--	---	--	--

	majandamine. Kokkuhoiuvõimalused ja kulude analüüs. Toidu valmistamine. Nüüdisaegsed köögiseadmed, nende kasutamine ja hooldus. Kuumtöötlemise viisid. Maitseained ja roogade maitsestamine. Supid. Liha jaotustükid ja lihatoitud. Kalaroad. Soojad kastmed. Vormiroad ja vokitoidud. Kuumtöödeldud järelroad. Rahvustoidud Etikett. Koosviibimiste korraldamine. Kutsed. Erinevate peolaudade kujundamine. Rõivastus ja käitumine vastuvõttudel, koduses peolauas, kohvikus ning restoranis. Kodu korrashoid. Kodumasinad. Puhastusvahendite ohutu kasutamine. Projektitööd. Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitööd võib lõimida omavahel, teiste		
--	--	--	--

	õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega.		
8. klassis Käsitöö Õpilane: 1) kavandab käsitööeset, valib selle valmistamiseks õpetaja juhendamisel sobivad materjalid ja töövahendid; 2) kasutab juhendamisel töövahendeid, viimistlus- ja/või kaunistusvõtteid eesmärgipäraselt; 1) 3) heegeldab lihtsama skeemi või digitaalse juhendi järgi; 4) koob lihtsamaid koekirju; koob lihtsaid esemeid; 2) 5) leiab ja kopeerib juhendamisel lõikelehelte lihtsamaid lõikeid; 3) 6) kasutab õmblusmasinat, võimaluse korral tikkimismasinat; 8) viimistleb juhendamisel erinevates tehnikates töid. Kodundus Õpilane: 1) oskab õpetaja juhendamisel etteantud summa piires menüüd ja toidukorvi planeerida;	Disain, kavandamine ja rahvakunst. Tekstiilid rõivastuses. Moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades. Sobivate lisandite valik stiili kujundades. Ideekavand ja selle vormistamine. Kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitööeset kavandades. Tekstiileseme kavandamine ja kaunistamisviisid erinevates tehnikates. Rahvarõivad. Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel. Teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooniallikana. Materjalid ja tööliigid. Tänapäeva käsitöömaterjalid. Mitmesuguste materjalide koos kasutamise võimaluste leidmine. Tikkimine. Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina. Võimaluse korral	Eesti keel Võõr keel Matemaatika Loodusõpetus Bioloogia Geograafia Füüsika Keemia Inimeseõpetus Ajalugu Ühiskonnaõpetus Muusika Kunst Tööõpetus Arvutiõpetus Kehaline kasvatus	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet Teabekeskond ja meediakasutus Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus Tehnoloogia ja innovatsioon

2) juhindub pakendiinfost; teeb vahet mõistetel „parim enne“ ja „kõlblik kuni“; 3) teab nimetada Eesti rahvustoite ja oskab mõnda neist valmistada; 4) katab laua vastavalt menüüle; 5) oskab juhendamisel kasutada kodukeemiat; 6) oskab juhendamisel kasutada nõudepesumasinat (programmid, pesuvahendid).	tikandi kavandamine ja loomine arvutiga. Õmblemine. Kanga kuumniiske töötlemine. Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele. Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Õmblustöö viimistlemine. Kudumine. Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Kirjamine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine. Heegeldamine. Tutvumine heegeltehnika võimalustega. Käsitöö organiseerimine. Käsitöötehnikate ja tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos. Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste ja tarbeesemete valmistamisel. Õmblemise ja käsitööga seotud elukutsed ning võimalused ettevõtluseks. Töövahendite ja		
---	--	--	--

	tehnoloogia valik olenevalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine. Elektriliste töövahenditega töötamine ja nende hooldamine kasutusjuhendi järgi. Toit ja toitumine. Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Lisaained toiduainetes. Toiduainete toitainelise koostise hinnang. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Eestlaste toit ajast aega. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm). Toiduainete muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Mikroorganismid toidus. Toiduainete riknemise põhjused. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral. Toidu kaudu levivad haigused. Toiduainete säilitamine ja konserveerimine.		
--	--	--	--

	Toidu valmistamise organiseerimine ja tarbijakasvatus. Meeskonna juhtimine. Suurema projekti korraldamine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni. Toiduga seonduvad ametid. Tarbija õigused ja kohustused. Reklaam ja ostuotsustused. Teadlik ja säästlik majandamine. Kokkuhoiuvõimalused ja kulude analüüs. Toidu valmistamine. Nüüdisaegsed köögiseadmed, nende kasutamine ja hooldus. Liha jaotustükid ja lihatoitud. Kergitusained ja tainatooted. Kuumtöödeldud järelroad. Rahvustoidud. Etikett. Koosviibimiste korraldamine. Kutsed. Erinevate peolaudade kujundamine. Peolaua menüü koostamine Rõivastus ja käitumine vastuvõttudel, koduses peolauas, kohvikus ning restoranis. Kodu korrashoid.		
--	---	--	--

	Kodumasinad. Puhastusvahendite ohutu kasutamine. Suurpuhastus. Projektitööd. Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega.		
9. klassis Käsitöö Õpilane: 1) valib ja kombineerib juhendamisel tööks sobilikke materjale ja õpitud tehnoloogiaid; 2) heegeldab skeemide ja tööjuhendite järgi; 3) koob lihtsaid koekirju ja esemeid koekirjaskeemide ja juhendite järgi; 4) määrab oma riiete suurusnumbri ja kehatüübi sobiva tegumoe leidmiseks; 5) õmbleb iseseisvalt lihtsamaid esemeid või teostab töid õpetaja valikul mõnes teises käsitöötöehnikas (nt kangastelgedel kudumine, masintikkimine, ehete	Disain, kavandamine ja rahvakunst. Tekstiilid rõivastuses ja moelooming ajastu vaimu peegeldajana. Moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades. Sobivate lisandite valik stiili kujundades. Ideekavand ja selle vormistamine. Kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitöoeset kavandades. Tekstiileseme kavandamine ja kaunistamisviisid erinevates tehnikates. Rahvarõivad. Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna	Eesti keel Võõr keel Matemaatika Loodusõpetus Geograafia Keemia Inimeseõpetus Ajalugu Ühiskonnaõpetus Kunst Tööõpetus Arvutiõpetus Kehaline kasvatus Bioloogia	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Teabekeskond ja meediakasutus Tehnoloogia ja innovatsioon Väärtused ja kõlblus Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Keskond ja jätkusuutlik areng

valmistamine, makramee, savitööd, erinev taaskasutus jne); 6) kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti; 7) loeb ja mõistab valmisriiete etikette, arvestab neil esitatavat teavet, oskab vajaduse korral leida veebist tingmärkide tähendusi; 8) oskab hooldada erinevast materjalist rõivaid; 9) oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale. Kodundus Õpilane: 1) jälgib Tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid, korrastab ruumi; 2) kasutab ja puhastab köögitehnikat; 3) valmistab toitu, järgides hügieeninõudeid; 3) oskab nimetada erinevate rahvaste rahvustoite ja mõnda neist valmistada; 4) oskab juhendamisel oma kulusid planeerida; 5) tunneb jalatsite hooldusmärke, oskab kasutada lihtsamaid jalatsite hooldusvõtteid; teab, kus jalatseid parandatakse	kujundamisel. Teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooniallikana. Materjalid ja tööliigid. Tänapäeva käsitöömaterjalid. Mitmesuguste materjalide koos kasutamise võimaluste leidmine. Tikkimine. Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina. Võimaluse korral tikandi kavandamine ja loomine arvutiga. Õmblemine. Kanga kuumniiske töötlemine. Rõivaeseme õmblemine. Mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele. Valitud rõivaeseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Õmblustöö viimistlemine. Kudumine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine Käsitöö organiseerimine. Käsitöötehnikate ja tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos. Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted	Füüsika Ajalugu Muusika	
---	--	--	--

	rõivaste ja tarbeesemete valmistamisel. Õmblemise ja käsitööga seotud elukutsed ning võimalused ettevõtluseks. Töövahendite ja tehnoloogia valik olenevalt materjalist ja valmistatavast esemest. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine. Elektriliste töövahenditega töötamine ja nende hooldamine kasutusjuhendi järgi. Toit ja toitumine. Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Internetipõhised Tervisliku toitumise keskkonnad. Toiduallergia ja toidutalumatuse. Taimetoitluse ja dieetide mõju organismile. Toitumishäired. Toidu valmistamise organiseerimine ja tarbijakasvatus. Tarbija õigused ja kohustused. Kulude planeerimine erijuhtudeks (peod, tähtpäevad jm). Toidu valmistamine. Rahvustoidud.		
--	---	--	--

	Etikett. Peolaua menüü koostamine Rõivastus ja käitumine vastuvõttudel, kodus peolauas, kohvikus ning restoranis. Kodu korrashoid. Erinevad stiilid sisekujunduses Projektitööd. Igal õppeaastal on ainekavas üks õppeosa, mille puhul saavad õpilased vabalt valida õpperühma ja projekti. Projektid võivad olla nii tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega ning ülekooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega		
--	--	--	--

Tehnoloogiaõpetus

Õpitulemused II kooliastmes	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
5.klassis Õpilane: 1) kasutab joonlauda esemete mõõtmisel;	Joonlaua esemete mõõtmisel kasutamine. Märkimine toorikule punktide, sirgjoonte, ristjoonte, ringjoonte ja kaarte.	Vene keel. Kunst. Matemaatika	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tähtis on toodet valmistades kasutada

2) märgib juhendamisel toorikule punkte, sirgjooni, ristjooni, šablooni abil ringjooni ja kaari; 3) ühendab detaile (nt liim-, kruvi- ja naelliite, mähkimise või jootmise abil); 4) järkab puitliistust etteantud pikkusega detaile; 5) saab õpetaja juhendamisel kõverjoonelisi kujundeid; 6) viimistleb pinda viili ja lihvpaberiga; 7) kasutab ohutult õigeid töövõtteid.	Puitliistust etteantud pikkusega detailide järkamine. Saagimine jõhvsaega, võnksaega ja elektrilise tikksaega kõverjooneliste kujundite. Pinna viili ja lihvpaberiga viimistlemine. Puitdetailide liim-, kruvi- ja naelliite abil ühendamine.		säästlikult nii looduslikke kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele. Kodanikualgatus. Kultuuriline identiteet.
6.klassis Õpilane: 1) oskab kasutada erinevaid mõõte- ja märkimisvahendeid; 2) hõõveldab antud mõõtmetega nelikantliistu, silindrit ja koonust; 3) märgib ja töötleb baaspindu, rist- ja keeltappi; 4) puurib avasid akutrelliga ja puurpingil; 5) ühendab detaile (nt liim-, kruvi- ja tappliitega, jootmise või neetimisega); 6) viimistleb valmistatud esemeid: toonib (peitsib), pahteldab ja värvib; 7) oskab töötada lihtsama videojuhendi järgi, pildistab oma tööetappe ja/või valmis tööd;	Tehnika Ajalugu. Ratas kui pöördeline leiutis inimkonna ajaloos. Õhupallist kosmoselaevani.	Vene keel. Kunst. Matemaatika	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Projektid, ikt praktilised tööd.

8) kasutab ohutult õigeid töövõtteid.			
---------------------------------------	--	--	--

Õpitulemused III kooliastmes	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
7.klassis Õpilane: 1) järkab puittoorikust detaile 45° nurga all; 2) märgib toorikule kõverjoonelise kontuuriga detaile; 3) mõõdab juhendamisel detaili läbimõõtu nihikuga ja kontrollib harkkaliibriga; 4) oskab ühendada detaile vähemalt kahel erineval moel; 5) märgib ja töötleb juhendamisel rööptappe; 6) puurib avasid silinder- ja reguleeritava puuriga; 7) saeb kõverjoonelisi kontuure tikksae ja lintsaega (vajaduse korral abiga); 8) koostab lihtsama tööjuhendi ja/või fotoseeria oma tööprotsessist; 9) töötab elektriliste masinatega	Tehnika Ajalugu. Ratas kui pöördeline leiutis inimkonna ajaloos. Õhupallist kosmoselaevani. Tehnoloogiline kirjaoskus. Tehnoloogia olemus. Materjalide töötlemine. Moodne tööstustehnoloogia ja tehnoloogilised masinad. Materjalide ja nende töötlemise teabe hankimine kirjandusest ja internetist.	Vene keel. Kunst. Ajalugu	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Projektid, ikt praktilised tööd. Teabekeskond ja meediakasutus.
8.klassis Õpilane: 1) loeb jooniselt detaili mõõtmeid ja teeb lihtsaid jooniseid;	Tehnika Ajalugu. Ratas kui pöördeline leiutis inimkonna ajaloos. Materjalide töötlemine. Tutvumine enamlevinud nüüdisaegsete. Materjalide töötlemisviisid ja -režiimid.	Kunst. Inimeseõpetus Vene keel Informaatika	Tehnoloogia ja innovatsioon. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

2) saeb ja hõõveldab detaile puidutöötluspinkidel; 3) valmistab juhendamisel keeltappi ja/või puurib (freesib) tapipesasid; 4) valmistab lihtsamaid esemeid (nt taburet, seinariiu, nukuvoodi jm); 5) valmistab ja kasutab puiduseotisi; 6) kinnitab puittooriku treimiseks treipingi tsentrite vahele ja metalltooriku padrunisse (vajaduse korral abiga); 7) treib juhendamisel puidust silindrilisi ja astmelisi detaile; 8) koostab lihtsama tööjuhendi ja/või videojuhendi oma tööprotsessist; 9) järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.			Projektid, ikt praktilised tööd.
9.klassis Õpilane: planeerib iseseisvalt või rühmas tervikliku tööprotsessi ning hindab töö korrektsust ja esteetilisust; loeb tööjoonist õpitud teadmiste/oskuste ulatuses; mõõdab joonlaua, nihiku ja mõõdulindi abil eseme joonmõõtmel ja vajaduse korral tähendab neid lihtsa eskiisi kujul üles;	Tehnika Ajalugu. Tehnoloogiline kirjaoskus. Tehnoloogia olemus. Materjalide töötlemine. Moodne tööstustehnoloogia ja tehnoloogilised masinad. Igapäevaelus vajalikud teadmised ja oskused	Vene keel Kunst. Ajalugu. Kunst. Informaatika.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Teabekeskond ja meediakasutus. Tehnoloogia ja innovatsioon.

kasutab materjale, töövahendeid ja nöödisaegseid seadmeid eesmärgipäraselt, vajaduse korral õpetaja abiga; viimistleb esemeid toonimise, värvimise või lakkimisega; suudab valmistada jõukohaseid liiteid; treib juhendamisel keeruka kujuga detaile tsentrite vahel ja ketastoorikuid kinnituskettal; kirjeldab ja analüüsib oma töö valmimist etappide kaupa ning esitleb lõpptulemust, vajaduse korral õpetaja abiga; järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.			
--	--	--	--